

Skyddsföreskrifter för Råda ås vattenskyddsområde

Kommunfullmäktiges beslut

Med stöd av 7 kap. 21 § miljöbalken beslutar kommunfullmäktige i Lidköpings kommun om vattenskyddsområde för grundvattentäkter vid Råda ås. Vattenskyddsområdet har den omfattning som redovisas på bifogad karta, se bilaga 1. Området är indelat i vattentäktszon samt skyddszon.

Med stöd av 7 kap. 22 § och 30 § miljöbalken beslutar kommunfullmäktige i Lidköpings kommun att nedan angivna skyddsföreskrifter ska gälla inom vattenskyddsområdet.

Ikraftträdande

Skyddsföreskrifterna gäller från 2023-01-01.

Tillstånd

I de fall det föreskrivs att tillstånd krävs, görs detta till den kommunala nämnden med ansvar för tillsyn och prövning enligt miljöbalken i Lidköpings kommun.

Undantag från förbud

Undantag från förbud (dispens) enligt dessa föreskrifter kan, om särskilda skäl föreligger, medges av den kommunala nämnden med ansvar för tillsyn och prövning enligt miljöbalken i Lidköpings kommun.

Skyddsföreskrifter

1 § Vattentäktsszon

Inom vattentäktsszonen är all annan verksamhet än vattentäktsverksamhet förbjuden. Med vattentäktsszon avses en yta om 10x10 meter runt respektive uttagsbrunn.

2 § Petroleumprodukter och andra hälso- eller miljöskadliga ämnen och beredningar

	Skyddszon
a)	Annan hantering än transport av sammanlagt mer än 50 l petroleumprodukter eller andra hälso- och miljöfarliga produkter får inte ske utan tillstånd. <i>Undantag gäller:</i> – bränsle i fordonets egen drifttank, – lagring med sekundärt skydd eller i utrymme inomhus som saknar golvbrunn.

Information: Generella bestämmelser gällande hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor inom vattenskyddsområde finns i Naturvårdsverkets föreskrifter om skydd mot mark- och vattenförorening vid hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor (NFS 2017:5 eller senare uppdateringar av denna).

3 § Fordonstvätt

	Skyddszon
a)	Fordonstvätt är förbjuden. <i>Undantag gäller för</i> – tvätt i anläggning som prövats för detta ändamål genom anmälan eller tillståndsansökan enligt 9 kap. miljöbalken (1998:808) eller enligt förordning meddelad med stöd av balken, – avspolning med enbart kallt vatten utan tillsatser eller utrustning för högtryck.

4 § Miljöfarlig verksamhet

	Skyddszon
a)	Nyetablering av tillståndspliktig miljöfarlig verksamhet, tillståndspliktig ändring av befintlig miljöfarlig verksamhet eller annan miljöfarlig åtgärd som är tillståndspliktig enligt 9, 11 eller 12 kap. miljöbalken (1998:808) eller enligt förordning meddelad med stöd av balken är förbjuden .
b)	Nyetablering av miljöfarlig anmälningspliktig verksamhet, anmälningspliktig ändring av miljöfarlig befintlig verksamhet eller annan miljöfarlig åtgärd som är anmälningspliktig enligt 9, 11 eller 12 kap. miljöbalken (1998:808) eller enligt förordning meddelad med stöd balken kräver tillstånd .

5 § Kemiska växtskyddsmedel

	Skyddszon
a)	Yrkesmässig hantering av kemiska växtskyddsmedel utomhus och i växthus är förbjuden . <i>Undantag gäller för</i> – transport, – punktbekämpning av invasiva växtarter, vilket kräver tillstånd.

Information: Generella föreskrifter avseende användning av kemiska bekämpningsmedel framgår av förordning (2014:425) om bekämpningsmedel, Kemikalieinspektionens föreskrifter (KIFS 2008:3, eller senare uppdateringar av denna) om bekämpningsmedel samt Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2015:2) om spridning och viss övrig hantering av växtskyddsmedel. För användning av privatpersoner gäller de generella föreskrifterna.

6 § Gödsel

	Skyddszon
a)	Lagring av stallgödsel från mer än två djurenheter kräver tillstånd .
b)	Spridning eller annan hantering av stallgödsel från mer än två djurenheter kräver tillstånd .

Information: Generella föreskrifter avseende växtnäring i jordbruket finns i föreskrifter om ändring i Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2004:62) om miljöhänsyn i jordbruket vad avser växtnäring (SJVFS 2021:37, eller senare uppdatering av denna). I förordningen (1998:915) om miljöhänsyn i jordbruket finns krav på minsta lagringskapacitet för stallgödsel. Från dessa krav undantas jordbruksföretag med högst två djurenheter i genomsnitt på årsbasis. Dessa vattenskyddsföreskrifter gäller för all djurhållning dvs. förutom jordbruk- även hobbyverksamhet.

7 § Slam från avloppsreningsverk och enskilda avlopp

	Skyddszon
a)	Spridning av slam från avloppsreningsverk eller enskilt avlopp är förbjudet .

8 § Avloppsanläggningar

	Skyddszon
a)	Nyetablering av enskild avloppsanläggning för hushållsspillvatten eller annat avloppsvatten är förbjuden .
b)	Åtgärder som innebär tillstånds- eller anmälningspliktig ändring av befintlig enskild avloppsanläggning enligt 9 kap. miljöbalken (1998:808) eller enligt förordning meddelad med stöd av balken kräver tillstånd .

Information: Särskilda bestämmelser om inrättande av avloppsanläggning framgår av förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd

9 § Lagring av avfall och produkter samt användning av avfall och massor för anläggningsändamål

	Skyddszon
a)	Lagring av avfall, förorenade massor eller massor med okänt innehåll är förbjudet . <i>Undantag gäller för</i> – <i>tillfällig lagring på den plats där avfallet eller massorna uppkommit, i avvaktan på borttransport.</i>
b)	Användning av avfall, förorenade massor eller massor med okänt föroreningsinnehåll för återfyllnad, utfyllnad eller andra anläggningsarbeten är förbjudet .
c)	Lagring överstigande en avverkningsssäsong av bark, flis, spån, timmer och liknande utan tät täckning är förbjudet . <i>Undantag gäller för</i> – <i>lagring av ovanstående produkter för uppvärmning av en- eller tvåfamiljshus.</i>
d)	Lagring av asfalt och oljegrus är förbjudet .
e)	Lagring av vägsalt är förbjudet . <i>Undantag gäller för</i> – <i>lagring av upp till ett ton i utrymme inomhus som saknar golvbrunn.</i>
f)	Lagring av snö som uppkommit från trafikerade ytor utanför skyddszonen är förbjudet .

10 § Vägar

	Skyddszon
a)	Belägningsarbete och andra förbättringsarbeten på väg, på en total yta av 100 m² eller mer får inte ske utan tillstånd. <i>Undantag gäller för</i> – interna transportvägar inom verksamheter som bedrivs inom tillstånd eller anmälan meddelad med stöd av 9 miljöbalken (1998:808).
b)	Användning av salt eller andra hälso- eller miljöskadliga produkter avsedda för halkbekämpning eller dammbindning är förbjudet. <i>Undantag gäller för</i> – spridning av vägsalt vid rådande eller prognosticerad is- eller frosthalka.
c)	Anläggande av ny väg får inte ske utan tillstånd. <i>Undantag gäller för</i> – interna transportvägar inom verksamheter som bedrivs inom tillstånd eller anmälan meddelad med stöd av 9 miljöbalken (1998:808).

11 § Tåktverksamhet och andra markarbeten

	Skyddszon
a)	Markarbeten får ej utföras utan tillstånd. <i>Undantag gäller för</i> – markarbeten med en sammanlagd jord-/bergvolym som är mindre än 200 m³, – underhåll och reparationer av befintliga ledningsnät avseende vatten, avlopp, el eller bredband.
b)	Materialtåkt, inklusive husbehovståkt, är förbjudet. <i>Undantag gäller för</i> – materialtåkt som bedrivs inom befintligt tillstånd eller anmälan meddelad med stöd av 9, 11 eller 12 kap. miljöbalken (1998:808) eller enligt förordning meddelad med stöd av balken.
c)	Börning i jord- och berg får inte utföras utan tillstånd .
d)	Pålning får inte utföras utan tillstånd .

e)	Spontning får inte utföras utan tillstånd .
f)	Nyetabletering av konstgräsplan är förbjudet .

12 § Energianläggningar och vattenutvinning

	Skyddszon
a)	Ny anläggning för lagring eller utvinning av värmeenergi eller kyla från berg, eller vatten är förbjuden .
b)	Ny anläggning för lagring eller utvinning av värmeenergi eller kyla från mark kräver tillstånd .
c)	Ny anläggning för uttag av vatten från berg och mark är förbjuden .

13 § Allmänna bestämmelser

- a) I de fall tillstånd krävs enligt dessa föreskrifter ska skriftlig ansökan skickas till den kommunala nämnd som utövar tillsyn och prövning enligt miljöbalken. I samband med sådan prövning kan nämnden föreskriva särskilda villkor som anses erforderliga för att undvika oacceptabel vattenförorening. Ansökan ska göras i god tid innan åtgärden planeras att vidtas och får inte påbörjas innan beslut meddelats av nämnden.
- b) Undantag (dispens) från dessa föreskrifter kan, om särskilda skäl föreligger, medges av den kommunala nämnd som utövar tillsyn och prövning enligt miljöbalken. I samband med sådan prövning kan nämnden föreskriva särskilda villkor som anses erforderliga för att undvika oacceptabel vattenförorening. Ansökan ska göras i god tid innan åtgärden planeras att vidtas och får inte påbörjas innan beslut meddelats av nämnden.
- c) Överträdelse av dessa föreskrifter kan medföra straffansvar enligt bestämmelser i 29 kap miljöbalken (1998:808).
- d) Med undantag från vad som regleras angående tillståndspliktig och anmälningspliktig verksamhet enligt miljöbalken (1998:808) eller förordning meddelad med stöd av balken i 4 a-b §§ krävs inte tillstånd eller dispens från förbud enligt dessa skyddsföreskrifter om verksamheten, vid dessa föreskrifters ikraftträdande, bedrivs inom befintligt tillstånd eller befintlig anmälan meddelad med stöd av miljöbalkens 9, 11 eller 12 kapitel eller förordning meddelad med stöd av miljöbalken.
- e) Den som upptäcker eller på annat sätt får kännedom om en olycka med utsläpp av sådan omfattning att de kan medföra risk för vattenförorening inom vattenskyddsområdet ska vid behov tillkalla hjälp av räddningstjänst via larmnumret 112. Den som upptäcker att en verksamhet eller en åtgärd inom

vattenskyddsområdet har lett till eller kan leda till vattenförorening ska underrätta tillsynsmyndigheten och vattentäktens huvudman om detta.

14 § Skyltning

- a) Där allmänna vägar passerar gräns till vattenskyddsområdet ansvarar vattentäktens huvudman för att det finns skyltar som utmärker och informerar om vattenskyddsområdet. Annans mark får tas i anspråk för detta (7 kap 22 § miljöbalken). Utformningen av skyltar ska följa rekommendationer från berörda myndigheter och statliga verk.
- b) Vid påfyllningsrör för cistern innehållande petroleumprodukter eller andra hälso- och miljöfarliga produkter inom vattenskyddsområde ska skylt med texten "VATTENSKYDDSSOMRÅDE" vara uppsatt. Skylten ska vara väl synlig och av varaktig beskaffenhet. Skylten ska även innehålla följande information:

- Fastighetsbeteckning
- Adress
- Volym
- Högsta fyllningsflöde
- Innehåll

Vid yrkesmässig verksamhet är det verksamhetsutövaren, i annat fall fastighetsägaren, som ansvarar för skyltningen.

- c) I anslutning till anlagda motionsspår för skidåkning ska skyltar med texten "VATTENSKYDDSSOMRÅDE - vallor innehållande PFAS ska undvikas" vara uppsatta. Skylten ska vara väl synlig och av varaktig beskaffenhet.

Den som ansvarar för skidspårens drift och underhåll ansvarar för skyltningen.

15 § Övergångsbestämmelser

- a) Skyddsföreskrifterna gäller enligt 7 kap. 22 § miljöbalken omedelbart då vattenskyddsområdet träder ikraft, även om de överklagas.
- b) Följande gäller för en verksamhet som har påbörjats före ikraftträdandet om verksamheten blir tillståndspliktig genom dessa skyddsföreskrifter. Verksamheten får fortsätta att bedrivas till och med den 2024-07-01. Därefter får verksamheten bedrivas endast om den som bedriver verksamheten lämnat in en ansökan om tillstånd enligt dessa skyddsföreskrifter senast den 2024-07-01.
- c) Följande gäller för en verksamhet som har påbörjats före ikraftträdandet om verksamheten blir förbjuden genom dessa skyddsföreskrifter. Verksamheten får fortsätta att bedrivas till och med den 2024-07-01. Därefter får verksamheten bedrivas endast om verksamheten erhållit dispens från förbudet senast 2024-07-01.

Definitioner av begrepp

Avfall	Avfall definieras enligt 15 kap. 1 § miljöbalken (1998:808) (inklusive senare revideringar)
Avverkningssäsong	Enligt skogsencyklopedin definieras en avverkningssäsong som tiden mellan knoppsprickning ett år till nästa års knoppsprickning.
Förorenade massor	Med förorenade massor avses massor från ett förorenat område eller efterbehandlingsobjekt, det vill säga från ett område, en deponi, mark, grundvatten eller sediment som är förorenat och vars föroreningshalter överskrider lokal/regional bakgrundshalt. Vad som avses med förorenade massor kan därför variera mellan olika platser och får avgöras av den kommunala nämnden för miljöfrågor.
Hantering	Hantering av kemisk produkt eller bioteknisk organism. Verksamhet eller åtgärd som är tillverkning, bearbetning, behandling, förpackning, förvaring, transport, användning, omhändertagande, destruktion, konvertering, saluförande, överlåtelse (14 kap. 4 §, miljöbalken) (inklusive senare revideringar)
Hälso- och miljöfarliga produkter	Med hälso- eller miljöfarliga produkter avses i dessa föreskrifter kemiska produkter klassificerade och märkta som farliga enligt CLP-förordningen eller enligt framtida bestämmelser med motsvarande syfte och innebörd.
Kemiskt bekämpningsmedel	Kemisk produkt som är avsedd att förebygga eller motverka att djur, växter eller mikroorganismer, däribland virus, förorsakar skada eller olägenhet för människors hälsa eller skada på egendom (14 kap. 5 §, miljöbalken) (inklusive senare revideringar)
Lagring	Med lagring avses uppläggning och förvaring av förorenande ämnen, avfall, förorenade massor, massor med okänt innehåll eller andra förorenade produkter. En lagring kan vara tillfällig eller permanent.
Materialtäkt	Med materialtäkt avses här täkt av berg, sten, grus, sand, lera, jord, torv eller andra jordarter.
Miljöfarlig verksamhet	Miljöfarlig verksamhet definieras enligt 9 kap. 1 § miljöbalken (1998:808, inklusive senare revideringar)

Stallgödsel (även benämnt naturgödsel)	Husdjurens träck eller urin med eventuell inblandning av foderrester, strömedel eller annan vätska såsom spillvatten, disk- och tvättvatten, pressaft från ensilage eller eventuell nederbörd uppsamlad på gödselplatta, rastgård och i behållare. Begreppet omfattar även de ingående delarna i behandlad form. (enligt 1 § SJVFS 2015:21, inklusive senare revideringar). Begreppet djurenhet har samma betydelse som 2 kap. 3 § miljöprövningsförordning (2013:251, inklusive senare revideringar)
Sekundärt skydd	Med sekundärt skydd avses ett skydd mot läckage och överfyllnad, avsett att säkerställa omhändertagandet av spill och att utlakning till mark och vatten inte sker. Vad som avses med sekundärt skydd för cisterner hänvisas till Naturvårdsverkets föreskrifter om skydd mot mark- och vattenförorening vid hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor (NFS 2017:5, inklusive senare revideringar) Med sekundärt skydd avseende övriga förvaringskärl avses a) invallning för enskilt förvaringskärl som rymmer hela behållarens volym, b) invallning som är gemensam för flera förvaringskärl som rymmer det största förvaringskärlets volym + 10 % av övriga förvaringskärlets totala volym, c) dubbelmantlade rörledningar, d) uppsamlingstråg eller annan anordning som säkerställer att vätska och andra medier kan uppfångas från en läckande behållare eller vid spill. Det sekundära skyddet ska vara tätt och hållbart och det ska vara utformat så att kontroll är möjlig.
Spillvatten	Spillvatten inkluderar både hushållspillvatten och industrispillvatten. Industrispillvatten är allt spillvatten som släpps ut från områden som används för kommersiell eller industriell verksamhet och som inte är hushållspillvatten eller dagvatten. Hushållspillvatten är spillvatten som kommer från bostäder och serviceinrättningar, vilket till övervägande del utgörs av WC-spillvatten (vattentoalett) och BDT-spillvatten (bad, disk och tvätt) oavsett om det kommer från privathushåll eller från vård- och serviceinrättningar, restauranger, personalkök, affärer etc. (definitioner enligt Havs- och vattenmyndighetens hemsida www.havochvatten.se)

Tät täckning	Med tät täckning menas en förvaring som förhindrar att nederbörd och annat tillrinnande vatten kommer i kontakt med upplaget och att lakvatten därmed kan bildas.
Yrkesmässig	Yrkesmässig definieras i dessa föreskrifter som all användning som utförs som ett led i en näringsverksamhet eller annars som en del i en yrkesutövning. Definitionen har sitt ursprung i definitionen av yrkesmässig användare i artikel 3.1 i direktiv 2009/128/EG:” en person som använder bekämpningsmedel i sin yrkesmässiga verksamhet, inbegripet operatörer, tekniker, arbetsgivare och egenföretagare, både på jordbruksområdet och inom andra sektorer.” All icke yrkesmässig användning av kemiska växtskyddsmedel likställs i dessa föreskrifter med den användning som enligt den generella föreskriften får ske av privatpersoner. Det innebär att ideella föreningar, idrottsklubbar m.fl. i detta fall räknas som privatpersoner.